

Начало>Вашите права>Жертви на престъпления>Обезщетение>Претендиране на обезщетение от извършителя
Претендиране на обезщетение от извършителя

Полша

Как мога да претендирам за обезщетение или други средства за правна защита/удовлетворение от извършителя в съдебен процес (наказателно производство), и към кого трябва да се обърна?

Иск може да бъде предявен само пред граждански съд. Не можете да предявите иск по време на наказателно производство, но има и други начини за правна защита пред наказателен съд.

В кой момент от наказателното производство следва да предявя искам си?

Гражданското производство срещу извършителя може да бъде образувано независимо от продължаващото наказателно производство. Имайте предвид обаче, че гражданското производство може да бъде спряно до окончателното приключване на наказателното производство. Ако предявите иск след приключване на наказателното производство, в което извършителят е осъден, гражданският съд няма да събира отново доказателства и ще приеме, че доказателствата са установени.

За какво мога да претендирам в искам и как следва да го представя (да посоча общ размер и/или да уточня отделните загуби, пропуснати ползи и лихви)?

Можете да поискате обезщетение както за действителни загуби, така и за пропуснати ползи пред граждански съд. Трябва да посочите сумите, които искате да получите от извършителя, като обясните за какво се отнасят и как сте ги изчислили.

Има ли специални формуляри за такива искове?

Няма специален формуляр за такива искове.

Какви доказателства трябва да представя в подкрепа на моя иск?

Ако представите присъда, няма да е необходимо да доказвате нищо. Гражданският съд е обвързан със заключенията на наказателния съд. Можете обаче да предявите иск за по-големи щети, но ще трябва да докажете, че искането Ви е обосновано. Доказателствата, потвърждаващи валидността на Вашите искания, могат да включват показания на свидетели и документи като сметки или становища.

Съществуват ли съдебни такси или други разходи, свързани с искам?

По правило за завеждане на граждански иск се заплащат съдебни такси. Можете обаче да поискате освобождаване от съдебни разходи, ако докажете, че не можете да ги платите.

Мога ли да получа правна помощ преди и/или по време на производството? Мога ли да я получа, ако не живея в държавата, в която се провежда производството?

Ако не можете да си позволите адвокат, можете да поискате назначен от съда представител. За тази цел трябва да подадете молба до съда, заедно с информация (чрез специален формуляр) за Вашето финансово състояние.

Можете да кандидатствате за обезщетение дори ако не пребивавате постоянно в Полша.

Кога наказателният съд ще отхвърли или откаже да се произнесе по моя иск срещу извършителя на престъплението?

Иск може да бъде предявен само пред граждански съд. Съдът ще отхвърли искам, ако не докажете, че извършителят е причинил щетата, или ако не докажете размера на тази щета. Ако обаче приложите наказателна присъда, въз основа на която извършителят е признат за виновен, гражданският съд няма да може да отхвърли искам.

Мога ли да обжалвам това решение или да търся други средства за правна защита/удовлетворение?

Можете да обжалвате решението на първоинстанционния **граждански съд** (*sąd cywilny I instancji*) пред съд на втора инстанция (*sąd II instancji*). Ако не сте представляван от адвокат, съдът ще Ви информира как да подадете жалба.

По време на **наказателно производство** можете да потърсите обезщетение по някой от следните начини:

може да поискате на извършителя да бъде наложена компенсаторна мярка (задължение за поправяне на щетите или предоставяне на обезщетение за претърпените вреди); ако са налице значителни трудности това да бъде разпоредено на извършителя, съдът може да осъди той да заплати компенсаторни щети (*nawiązka*); можете да отправите искането си устно на заседание или писмено; Вашето искане ще бъде прието, ако извършителят е осъден, т. е. признат за виновен за престъплението, което е довело до щетата или вредата, която сте претърпели; ако извършителят е осъден и получи условна присъда за лишаване от свобода, съдът може да разпореди той или тя изцяло или частично да поправят вредата, която сте претърпели в резултат на престъплението, освен ако не е наложена компенсаторна мярка; ако производството е условно прекратено, съдът трябва да разпореди извършителят изцяло или частично да обезпечи вредите.

Ако ми бъде присъдено обезщетение от съда, как да гарантирам изпълнението на съдебното решение срещу извършителя и каква помощ мога да получа в това отношение?

Ако на извършителя бъде разпоредено да поправи щетата, съдът ще Ви предостави копие от това решение. Ако извършителят не поправи щетата и е получил условна присъда за лишаване от свобода, Вие можете да поискате изпълнението на присъдата.

Ако наказателното производство бъде прекратено условно и извършителят не поправи щетата, съдебното производство се възобновява и се постановява присъда. Съдът взема решение за това на заседание, в което можете да участвате.

Решението на гражданския съд, който Ви присъжда обезщетение за вреди, ще бъде изпълнено от правоприлагащ орган, а именно съдия-изпълнител (*komornik*).

Последна актуализация: 12/12/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.